

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 17. Rok: 2024 Číslo: 20.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Všetkých naplnil Duch Svätý (z myšlienok pápeža Františka)

Rozprávanie o zoslaní Ducha Svätého na Turíce sa začína opisom niektorých prípravných znakov - mohutný vietor a ohnivé jazyky -, ale svoje završenie nachádza vo výroku: „A všetkých naplnil Duch Svätý“. Svätý Lukáš, ktorý napísal Skutky apoštolov, zdôrazňuje, že Duch Svätý je ten, ktorý zaručuje univerzálnosť a jednotu Cirkvi. Bezprostredným dôsledkom „naplnenia Duchom Svätým“ je to, že apoštoli „začali hovoriť inými jazykmi“, a keď vyšli z hornej miestnosti ohlasovali Ježiša Krista zástupom.

Lukáš tým chcel zdôrazniť všeobecné poslanie Cirkvi, ktorá je znamením novej jednoty medzi všetkými národmi. Vidíme, že Duch pracuje pre jednotu dvoma spôsobmi. Na jednej strane vedie odvážne Cirkve von, aby mohla prijímať čoraz viac ľudí a národov, na druhej

strane ju zhromažďuje vo vnútri, aby upevnil dosiahnutú jednotu. Učí ju rozširovať sa v univerzálnosti a zhromažďovať sa v jednote. Všeobecná a jedna: toto je tajomstvo Cirkvi.

Prvé z týchto dvoch hnutí všeobecnosť vidíme v 10. kapitole Skutkov apoštolov v udalosti Kornéliovho obrátenia. V deň Turíc apoštoli ohlasovali Krista všetkým Židom a tým, ktorí sa riadili podľa Mojžišovho zákona, nech už patrili k akémukoľvek národu. Boli potrebné ďalšie „Turíce“, ktoré boli veľmi podobné tým prvým, tie sa uskutočnili v dome stotníka Kornélia, aby podnietili apoštolov rozšíriť si obzor, a aby zbúrali poslednú bariéru, ktorá bola medzi Židmi a pohanmi.

K tomuto rozšíreniu medzi národy sa pridáva aj geografické rozšírenie. Pavol -

čítame opäť v Skutkoch apoštolov - chcel ohlasovať evanjelium v novej oblasti Malej Ázie, ale, ako sa píše, „*Duch Svätý mu v tom zabránil*“; chcel prejsť do Bitýnie, „*ale Ježišov Duch mu to nedovolil*“. Človek hneď odhalí dôvod týchto prekvapujúcich zákazov Ducha: nasledujúcu noc dostal apoštol vo sne príkaz prejsť do Macedónska. Evanjelium tak vyšlo z rodnej Ázie a vstúpilo do Európy.

Druhé hnutie Ducha Svätého to, ktoré vytvára jednotu vidíme v 15. kapitole Skutkov apoštolov, v priebehu takzvaného jeruzalemského koncilu. Problémom je, ako zabezpečiť, aby dosiahnutá všeobecnosť neohrozila jednotu

Cirkvi. Duch Svätý nevytvára jednotu vždy náhle, zázračnými a rásnymi zásahmi, ako to bolo na Turíce. Robí to - a to vo väčšine prípadov - aj nenápadnou prácou, rešpektuje čas a ľudské rozdiely, prúdi cez ľudí a inštitúcie, modlitbu i výmenu názorov. Dnes by sme povedali, že pôsobí synodálnym spôsobom. Tak sa to vlastne stalo na jeruzalemskom koncile v otázke povinností vyplývajúcich z Mojžišovho zákona, ktoré sa mali uložiť obrátencom z pohanstva. Riešenie tejto otázky bolo oznámené celej Cirkvi známymi slovami: „*Duch Svätý a my sme usúdili...*“

Svätý Augustín vysvetľuje jednotu, ktorú spôsobuje Duch Svätý, obrazom, ktorý sa stal klasicky známym: „*Čím je duša pre ľudské telo, tým je Duch Svätý pre Kristovo telo, ktorým je Cirkev*“. Tento obraz nám pomáha pochopiť niečo dôležité. Duch Svätý nepôsobí na jednotu Cirkvi zvonku, neobmedzuje sa na to, žeby prikazoval, aby sme boli zjednotení. On sám je „*putom jednoty*“. On je ten, ktorý vytvára jednotu Cirkvi.

Všetci chceme jednotu, všetci po nej

z hĺbky srdca túžime, je však také ťažké ju dosiahnuť, že dokonca aj v manželstve a rodine patrí jednota a svornosť medzi najťažšie

dosiahnuteľné a ešte ťažšie udržateľné veci.

Dôvodom prečo je náročné mať jednotu medzi nami je to, že každý chce síce dosiahnuť jednotu, ale zo svojho uhla pohľadu, bez toho, aby sa zamyslel nad tým, či aj ten druhý človek stojaci pred ním si o „jeho“ uhle pohľadu myslí presne to isté. Týmto spôsobom sa však jednota len vzdáľuje.

Jednota života, Turična jednota podľa Ducha sa dosahuje vtedy, keď sa človek usiluje postaviť do stredu Boha, nie seba samého. Aj jednota kresťanov sa buduje týmto spôsobom.

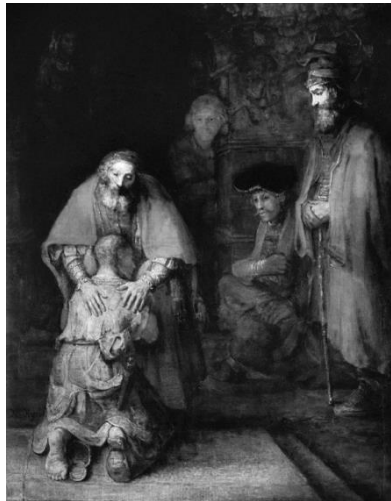
Sviatosť zmierenia

(Návrat k Otcovi)

Sviatosť zmierenia by sme mohli nazvať iným slovom Návrat. Tak ako aj návrat na nejaké miesto si vyžaduje čas a prípravu, podobne je to aj pri spovedi. Ak chceme ísť na sv. spoveď, musíme sa najprv na ňu pripraviť. Náhlivosť pri sv. spovedi, tak zo strany kajúcnika ako aj spovedníka, spôsobuje, že sa spoveď stáva povrchnou a zanechá pocit duchovnej nenasýtenosti. Preto pri každej sv. spovedi by sme mali mať obraz marnotratného syna, ktorý sa vracia k otcovi uvedomujúc si všetko čím mu ublížil. Preto aj my v modlitbe potrebujeme prosiť o citlivosť pre hriech, aby sme vyznali každé jedno previnenie voči Bohu.

Prosba o milosť poznať seba a svoje hriechy.

Potrebujeme sa modliť, aby nám Boh dal milosť poznania našich hriechov a objavenia hĺbky Božieho milosrdenstva. Rozpoznať hriech totiž nie je jednoduché. Nejde len o jednotlivé priestupky voči Božím prikázaniam, ale aj o neusporiadané postoje a návyky, ktoré sú v nás zakorenené veľmi hlboko.

V spytovaní svedomia sa snažíme nájsť súvis medzi niektorými utrpeniami, ktoré pociťujeme a našimi neusporiadanými vnútornými postojmi: uzavretosťou, sebeckosťou, nechotou odpúšťať, prílišnou ctižiadostivosťou, sklonom k znechutenosti, ustráchanosťou, zmyselnosťou...

Poznanie hriechu je spojené s vierou.

V našej kultúre sa otupila schopnosť rozlišovať medzi dobrom a zlom, teda citlivosť na hriech je značne oslabená. Hĺbka poznania vlastnej hriechovosti je spojená s prežívaním viery. Čím je život modlitby, obety, praktizovania konkrétnych náboženských úkonov chudobnejší, tým je posudzovanie pravdy o sebe a teda poznanie svojich hriechov povrchnejšie a naopak. Všetci svätci sa považovali za veľkých hriechov, lebo ich prežívanie vzťahu s Bohom bolo veľmi hlboké.

Svätosť spôsobuje, že človek vníma každý hriech ako veľké zlo a ak sa ho nevie zbaviť, určite ho vie pomenovať a nebude ho prehliadať.

Ďakovať Bohu za všetky dary.

Aby sme poznali Božiu dobrotu, potrebujeme pomenovať konkrétne dobro, ktoré sme od Boha prijali. Za čo Bohu poďakujem? Som vdáčný? Neprijímam všetko ako samozrejmosť? Neupadám do pasivity? Nežijem len tak, zo dňa na deň? Vnímam svoj život ako Boží dar? Ako úlohu, ktorú mám splniť? Za čo chcem Bohu poďakovať?

POSTUP SVIATOSTI ZMIERENIA

1. Príprava pred sv. spoved'ou

Prosba k Duchu Svätému o pomoc pre spoznanie stavu svojej duše – darov, hriechov a chýb, napr. modlitba *Kráľu nebeský...*

2. Spytovanie svedomia

3. Vyznanie hriechov. Pri vážnych previneniach je potrebné vyznať aj počet a okolnosti, ktoré môžu určiť ich závažnosť – to znamená, že vyznanie z hriechov má byť úplné. Podobne je to pri upratovaní, ak necháme niečo z veľkého neporiadku, tak nemôžeme povedať, že je už čisto... Vážnosť sa dá rozpoznať aj podľa Desatora, alebo keď sa postavíme na stranu toho, ktorému je ubližované... prípadne si všimame ako pokračuje vzťah s tým, komu ubližujeme, či rastie, alebo ho treba znova obnoviť.

4. Ľútosť

„Bože môj, celým srdcom ťa milujem a preto veľmi ľutujem, že som ťa

hriechmi urazil. Chcem sa naozaj polepšiť a hriechu sa chrániť. Otče, odpusť mi pre krv Kristovu.”

„Bože, buď milostivý mne hriešnemu.“

Bez úprimnej ľútosti niet odpustenia.

Ľútosť má vždy v sebe aj možnosti nato, čo môžeme napraviť – teda musí mať v sebe túžbu i kroky k zanechaniu takého spôsobu života, ktorý spôsobuje opakovanie hriechu. Potrebujem vrátiť to, čo som ukradol, alebo aspoň vynahradiť, podobne napraviť to, čo som zničil, ospravedlniť sa tomu, komu som poškodil... nestačí oľutovať iba v duchu alebo slovami, potrebná je aj náprava skutkami tak, ako len môžem. Tiež sem patrí zrieknuť sa príležitostí, ktoré ma robia neschopným odolávať hriechu.

5. Predsavzatie. Je to túžba napraviť sa, bez nej nemôže byť človeku odpustené, lebo každý je povinný napraviť to, čo môže a rozhodnúť sa pevne neopakovať to!

6. Vykonanie skutku kajúcnosti

Ježiš Kristus urobil za mňa väčšinu, zomrel za môj hriech a daroval mi život (teda znova ma začlenil do spoločenstva s Bohom, ktoré som hriechom zanechal a zničil). Za každý hriech sa platí životom. Úkon kajúcnosti je maličkosť, ktorou vyjadrujem, že som si toho vedomý.

Liturgický program

Liturgický program po 22. nedeli po Päťdesiatnici

od 21.10. do 27.10. 2024

Pondelok 21.10.	Prepodobný Hilarión Veľký	06:30 sv. lit. (csl.) † Helena (panychída) 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Štefan, Mária 2. † Zuzana (panychída)
Utorok 22.10.	Sv. apoštolom rovný Aberkios Divotvorca, hierapolský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Rudolf (panychída) 18:00 sv. lit. (slov.) † Ján
Streda 23.10.	Sv. apoštol Jakub, podľa tela Pánov brat	06:30 sv. lit. (csl.) † Ladislav, Irena, Anna... 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Pavol (panychída) 2. † o. Andrej, o. Jozef, sr. Angelika
Štvrtok 24.10.	Sv. mučeník Aretas a spoločníci	06:30 sv. lit. (csl.) † Andrej, Alžbeta, Anna, Martin 18:00 sv. lit. (slov.) † František, Mária
Piatok 25.10.	Sv. muč. Marcián a Martyrios zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Božena, Štefan, Anna... 18:00 sv. lit. (slov.) † Jozef, Vasil', Terézia
Sobota 26.10.	Sv. veľkomučeník Demeter Myromvonný	07:00 sv. lit. (csl.) * Marek 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária
Nedeľa 27.10.	23. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. muč. Nestor hl. 6	07:30 sv. lit. (slov.) * Simonka, Lenka, Martin 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Peter, Gabriela, Gabriela, Ivana, Marianna 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Jana

Liturgický program

Liturgický program po 23. nedeli po Päťdesiatnici od 27.10. do 03.11. 2024

Pondelok 28.10.	Sv. muč. Terencius a Neonilla	06:30 sv. lit. (csl.) † z rod. Kičovej 18:00 sv. lit. (slov.) † Jozef
Utorok 29.10.	Sv. prep. mučenica Anastázia	06:30 sv. lit. (csl.) † Helena, Vladimír 18:00 sv. lit. (slov.) * Filip
Streda 30.10.	Sv. muč. Zenóbios a jeho sestra Zenóbia	06:30 sv. lit. (csl.) † Ladislav, Irena, Anna... 18:00 sv. lit. (slov.) † Ladislav
Štvrtok 31.10.	Sv. hieromučeník Teodor Romža, mukačevský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) * Anežka s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) † Helena (panychída)
Piatok 01.11.	Svätí divotvorcovia a nezištníci Kozma a Damián voľnica	07:30 sv. lit. (csl.) † z farnosti (hramoty) 18:00 sv. lit. (slov.) † z farnosti (hramoty)
Sobota 02.11.	Svätí mučeníci Akindyn, Pegasios, Aftonios, Elpidéfor a Anempodist	07:00 sv. lit. (csl.) † z farnosti (panychída) 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † z farnosti (panychída)
Nedeľa 03.11.	24. nedeľa po Päťdesiatnici Svätí mučeníci biskup Akepsimas, presbyter Jozef a diakon Aitalas hl. 7	07:30 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka, Mária 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Ivana 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Liliana

Svätý apoštol Jakub, podľa tela Pánov brat

(Synaxár – životopisy svätých)

Meno Jakub má hebrejský pôvod a znamená „druhorodený“. Jeho matka Mária bola pri Ježišom ukrižovaní; jeho otec nie je známy.

Jakubov druhý prívlastok „Mladší“, ktorý používal iba na začiatku, je odvodený zrejme od jeho nízkej postavy. Na začiatku účinkovania Ježiša sledoval, podobne ako ďalší Ježišovi príbuzní, Ježišovo účinkovanie skepticky.

Zjavenie Krista (1 Kor 15, 7) ho pohlo k viere (Sk 1, 14).

Po Petrovom úteku sa stal, pre svoj zbožný život, hlavou Jeruzalemskej cirkvi. V sprievode svojej manželky vykonal pravdepodobne misijné cesty v rámci Palestíny (1 Kor 9, 5).

Za tridsať rokov biskupstva obrátil Jakub mnoho židov ku kresťanstvu. Zákonníkom a farizejom sa to však nepáčilo, preto sa rozhodli, že svätého Jakuba zabijú.

Hoci Jakub sám prísne dodržiaval židovské zákony, presadzoval zásadné

oslobodenie od zákona pre kresťanov z pohanstva. Napriek tomu sa neprávom mnoho židokresťanov, ktorí propagovali dodržiavanie židovských zákonov, odvolávalo ešte za jeho života na neho. Pre jeho zbožnosť a askézu mu dali ďalší podľa Klemeta Alexandrijského, Jozefa Flávia a Euzébia prívlastok „spravodlivý“.

Cirkevný historik Hegesippus

uviedol, že iba Jakub sám smel vstúpiť do svätyne, čo naznačuje, že zrejme pochádzal z kňazskej triedy. Židovský veľkňaz Ananos využil v roku 62 v čase Paschy uprázdnený

stolec prokurátora, aby dal úspešného Kristovho svedka ukameňovať. Podľa Hegesippa ho sotili z vrcholu Jeruzalemského chrámu a následne kyjakom ubili k smrti. Z posledných síl sa modlil za svojich nepriateľov, ktorí ho v tom čase zabíjali.

Relikviu jeho hlavy si uctieujú v Dóme v talianskej Ancone. Priniesli ju z Konštantínopolu. Neznámy autor vydal pod jeho menom dva listy a evanjelium.

Vojnová loď

(príbeh pre potešenie duše)

V mimoriadne nebezpečnej oblasti Stredozemného mora hliadkovala vojnová loď. Vo vzduchu viselo napätie. Viditeľnosť bola slabá, hmla hustá, a tak kapitán ostal na mostíku a dozeral na činnosť posádky. Keď sa zotmelo, hliadka oznamovala: „Vpravo svetlo!“ „Stojí alebo sa vzdáva?“ kričal kapitán. „Stojí, kapitán,“ odpovedala hliadka. „Hrozí nám nebezpečenstvo, že sa s tou loďou zrazíme.“

Kapitán vydal rozkaz signalistovi: „Oznám tej lodi, že nám hrozí zrážka, nech zmenia kurz o 20 stupňov.“

Úsečná odpoveď, ktorú vyslala druhá strana znela: „Radím vám, aby ste kurz o 20 stupňov zmenili vy.“

Kapitán povedal signalistovi: „Vysielaj: Tu je kapitán, zmeňte smer o 20 stupňov.“

„Tu je námorník druhej triedy. Urobili by ste lepšie, keby ste zmenili kurz o 20 stupňov vy.“

Kapitán sa rozzúrnil a zareval: „Vysielaj! Tu je vojnová loď. Zmeňte smer o 20 stupňov.“

Odpoveď bola jednoduchá: „Tu je maják!“ A vojnová loď zmenila smer.

Jablko

Veľmi bohatý a mocný kráľ v Bengodi každé ráno prijímal hold svojich poddaných. Podmanil si všetko, čo sa podmaniť dalo, a predsa sa nudil. Spolu s ostatnými prichádzal každé ráno aj mlčanlivý žobrák. Priniesol kráľovi jablko a potom bez slova odišiel.

Kráľ navyknutý prijímať iné dary, prijal žobrákov dar trochu znechuteným gestom, ale len čo sa žobrák obrátil, začal sa mu posmievať a celý dvor s ním.

Žobráka to neodradilo. Prichádzal každé ráno odovzdať kráľovi svoj dar. Kráľ jablká prijímal a odkladal ich do koša pri tróne. Dával doňho všetky jablká, ktoré mu žobrák s úctou

a trpezlivo prinášal, až začali z koša vypadávať.

Jedného dňa do vypadnutého jablka zahryzla kráľova obľúbená opica, prudko odplula a hodila ho ku kráľovým nohám. Prekvapený kráľ zbadal v jablku žiarivú perlu. Hneď dal porozkrajovať všetky jablká a v každom z nich našiel perlu. Celý udivený si dal žobráka zavolať.

„Prinášal som ti, pane, tieto dary,“ povedal žobrák, „aby som ti ukázal, že život ti každé ráno ponúka mimoriadny dar, na ktorý zabúdaš a zahadzuješ ho, lebo si ponorený do veľkého bohatstva. Tým darom je každý deň, ktorý sa začína.“